

Program Höst 2019

Naturskydds föreningen

Bra miljöväl
bevakar
åt dig

Lerum Floda Stenkullen Gråbo Sjövik Tollered Olofstorp

c/o Olov Holmstrand Torphagebacken 11 • 443 38 LERUM

Besök vår hemsida
<http://lerum.naturskyddsforeningen.se>

14-taggare Vite mosse. Bild: Olov Holmstrand

"Klimatångest"?

Det är ställt utom all tvivel att Jordens medeltemperatur har stigit ca 1 grad de senaste 100 åren och fortsätter att stiga som följd av utsläppen av växthusgaser, framför allt koldioxid, till atmosfären. De vetenskapliga beläggen är entydiga. Med oförändrad takt kommer ökning till 1,5 grader inträffa ca 2035 och till 2 grader ca 2060.

Den trovärdigaste källan för information om klimatförändringar är FN:s klimatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), vars rapport "Special Report on Global Warming of 1.5 °C" redovisades i oktober 2018. Rapportens budskap sammanfattas på följande sätt i Wikipedia:

"Rapporten drar slutsatsen att mänskligheten endast har ett årtionde på sig att få ordning på klimatet om höjningen av temperaturen skapad av den globala uppvärmningen skall kunna begränsas till 1,5 grad. Rapporten visar att vi redan har nått 1 grads uppvärmning och att nuvarande trender pekar mot 3 grader vid sekelskiftet, vilket skulle få katastrofala effekter för livet på jorden som följd.

Rapportförfattarna menar att det krävs förändringar "utan motstycke" för att få ned utsläppen med 45 procent till 2030 och att utsläppen år 2050 ska vara nere på noll, som krävs för att ens ha chans att nå 1,5-gradersmålet. Däribland att kraftigt utöka investeringar i förnyelsebar energi och fasa ut koldioxidutsläpp i energisektorn, men också åtgärder inom alltifrån transportsektorn till markhantering.

Rapporten drar också slutsatsen att både minskad klimatpåverkan och koldioxidlagring är nödvändigt för att nå målet på 1,5 grad, samt att det kommer att bli nödvändigt att anpassa sig för ett förändrat klimat."

IPCC:s specialrapport anknyter till Parisavtalet i december 2015 som innebär att temperaturökningen ska begränsas till 2 grader eller helst 1,5 grader. Parisavtalet har uppfattats som en framgång, men är i realiteten helt otillräckligt. Det är ett bindande fördrag under internationell rätt, men ländernas frivilliga åtaganden är inte bindande.

Även om åtagandena skulle följas kommer ändå uppvärmningen bli 2,7 - 3 °C, vilket skulle leda till katastrofala konsekvenser. IPCC:s specialrapport bekräftar Parisavtalets otillräcklighet och att den globala temperaturen ändå kommer att fortsätta öka okontrollerat utan drastiska motåtgärder. I dagsläget saknas indikationer på att tillräckliga åtgärder kommer att vidtas.

Om klimatpåverkan och den ekologiska påverkan tillåts fortsätta oförhindrat är det sannolikt att förutsättningarna för nuvarande mänskliga aktiviteter ödeläggs och civilisationen kollapsar. Detta kan ta sig uttryck i svält, massflykt, våldsamma konflikter och kraftig befolkningsminskning, kanske på sikt att människan som art inte överlever.

Kunskap och medvetenhet om hoten mot livsmiljön har funnits under lång tid, men bara medfört helt marginella reaktioner och motåtgärder. Istället har det mesta tillåtits fortsätta ostört. Till det yttre har den mänskliga civilisationen allt snabbare avancerat mot nya höjder ekonomiskt, vetenskapligt och tekniskt. Dessa landvinningar har uppfattats positivt av väldigt många samtidigt som varningar mot negativa effekter av framstegen har negligerats, ifrågasatts och även aktivt motarbetats av starka krafter som helt fokuserar på tillväxt och vinster i kortsiktiga perspektiv. Det verkar ligga i den mänskliga naturen att utgå från att framtiden ska värderas från vad som varit, "att styra med blicken i backspegeln".

Tyvärr måste nog krisen bli värre innan världens länder - framförallt de rika - kan enas om tillräckliga åtgärder i tid. Åtgärder som minskad konsumtion av varor, mindre resande med bil och flyg, mindre avverkning av skog, mer skydd av jordbruksmark och värdefull natur mm. Detta påverkar både länders och företags samt oss medborgares liv och ekonomi. Därför måste tvingande beslut tas på internationell nivå i form av förbud, skatter mm.

Många hävdar att enskilda människors agerande i Sverige inte har någon betydelse. Det är kineserna och indierna som måste göra något. Inställningen är besläktad med det gamla talesättet "för lata svin är marken alltid frusen".

Även om alla inte blir lika framgångsrika som Greta Thunberg har det goda exemplet stor betydelse. Lerums Naturskyddsförening har gjort ett försök att återuppliva den klimatgrupp som ursprungligen bildades 2007. Vår fredagsdemonstration på Bagges Torg 24 maj var måttligt framgångsrikt. Kanske ställer fler upp nästa gång. Vill du engagera dig i klimatgruppen, kontakta någon i styrelsen!

Olov Holmstrand, ordförande i Lerums Naturskyddsförening

Saltstenen i Risveden. Bild: Olov Holmstrand

Styrelseledamöter och kontaktpersoner

Styrelse

Olov Holmstrand ordförande 105 87

E-post: olle.holmstrand@telia.com

Stefan Larsson vice ordf. 134 53

Bo Nilsson sekreterare 146 35

Dan Skarpsjö kassör 237 50

Lars-Erik Karlsson 314 59

Bertil Svensson 0709-519579

Catharina Pettersson 0705-972637

Pia Hansen 185 59

Suppleanter

Ingrid Ritola 031-7025645

Kenneth Lundin 172 83

Erika Tyrberg 422 12

Kjell Hansson 444 80

Kontaktpersoner

Byggplaner Olle Holmstrand 105 87

Säveån Stefan Larsson 134 53

Fåglar Hasse Österman 319 34

Livsstil Catharina Pettersson 0705-972637

(Handla miljövänligt)

Klimat Dan Skarpsjö 0707-152184

Botanik Kjell Hansson 444 80

Landskap Bertil Svensson 0709-519579

(skog, jordbruk och landskapsvård)

Stensjön Hans-Arne Olausson 152 75

Hemsidan L O Stakeberg 423 65

Fältbiologer Vakant

Amfibieskydd Kenneth Lundin 172 83

Medlemmar Olov Holmstrand 105 87

Natursnokar Erika Tyrberg 422 12

Program Ingrid Ritola 031-7025645

Valberedning

Sven Borei (Sammank.) 10987

Maria Åsberg 0702-360242

Revisorer

Vakant

Sven-Erik Grönqvist 227 85

Revisorsuppleant

Barbro Andreasson 0760-267727

Per Arne Pelldén 0733-152184

Programredaktör

Dan Skarpsjö 237 50

Aktiviteter (Sammanfattning)

September

Sön 8 sep Nääs Barnfestival

Lör 14 sep Vandring Kåsjön-Jonsered

Sön 15 sep Natur o Kulturvandring Floda

🦋 Sön 22 sep Sträckfågelräkning

Sön 22 sep Vandring i Härskogsområdet

Tors 26 sep Elektronikskrot o Krit.metaller

Sön 29 sep Vattendragsvandring Alebäck

Oktober

Tis 1 okt Cykeltur längs Sävelången

Lör 5 okt Landskapsvård Stensjön

🦋 Sön 6 okt Natursnokarna i skogen

Lör 12 okt Landskapsvård Stensjön

Sön 13 okt Gotaleden Jonsered-Lerum

Sön 13 okt Långvandring Risvedenspåret

🦋 Sön 20 okt Torslandavik Fågelgruppen

November

🦋 Mån 4 nov Öppet hus Fågelgruppen

Tis 5 nov Vandring Dödistvägen

🦋 Sön 10 nov Natursnokarna Vinterstrat.

Sön 10 nov Hulans naturreservat

Sön 17 nov Vandring Häcksjön runt

December

🦋 Sön 1 dec Natursnokarna 1:a Advent

Tis 3 dec Vandring kring Ljungslätt i Gråbo

🦋 Tors 5 dec Glöggafton Fågelgruppen

Januari

🦋 Sön 12 jan Sjöfågelräkning

Februari

🦋 Sön 2 feb Utflykt Fågelgrupp Getterön

🦋 Tors 6 feb Öppet Hus Fågelgruppen Sven

Tors 13 feb Föredrag Oman

Mars

🦋 Tors 5 mars Öppet Hus Fågelgruppen

Mån 9 mars Årsmöte

Bankgiro: 252-1102

Resp. författare svarar för sitt innehåll

Vi samarbetar med:
Studie
främjandet

Naturskyddsföreningens Höstprogram 2019

September

Sön 8 sep Nääs barnfestival

Vi besöker barnfestivalen och ser vad vi kan hitta på. Troligen blir det maskrace, kanske lite hävning i sjön eller fixa hotell till småkryp. Kanske kommer man kunna få ta vårt nya artkunnskapsmärke Naturfalken. Kom och se och upptäck naturen med oss.

Plats: Nääs slott 11-16.

Kontakt Natursnokarnas Facebooksida

<https://www.facebook.com/barnfestivalen>.

<https://www.facebook.com/groups/168959473184910/?fref=ts>.

Mail: natursnokarna.lerum@gmail.com.

Mobil: 0730-30 12 03.

Lör 14 sep Vandring från Kåsjön till Jonsered

Bohusledens etapp 4 från Kåsjön till Jonsered är en del av en Signaturlud. Vi startar vid Kåsjöns badplats och går förbi sjön Maderna i lättvandrad blandskogsterräng. Efter Råhult går leden genom gammal naturskog. Vandringen avslutas i Jonsered. Kängor eller grova skor. Vi är ute ca 3,5 tim – ca 9 km. Ta med matsäck för en rast. Samling 10.00 vid busshållplats Kåsjön.

Frågor: Maud Eklöf 0702-68 39 08.

Arr: STF Lerum Partille.

Sön 15 sep Natur- och kulturvandring i Floda

Lars-Erik Karlsson tar oss med på en vandring på stigar och vägar i och kring Uddared. Vi ser på natur och lokalhistoria. Ta kläder efter väderlek och grova skor eller stövlar. Fika för en rast.

Samling: Församlingshemmet Uddaredsvägen, 10.00.

Frågor: Lars-Erik Karlsson

0302-314 59 eller 0709-47 46 78.

Samarr: Skallsjö Hembygdsförening och LNF.

Sön 22 sep Sträckfågelräkningen

Per och/eller Jon Håkansson kommer att vänta på oss vid Gråbo modellflygplats, som heter Backlanda. Den ligger inte långt från Hjällsnäsviken. De berättar vilka fåglar som sträcker och kommer att vara på plats från 07:00 och ett par timmar framåt. Varma kläder och en värmande fika medtages.

Frågor: Per 0302-175 94 eller 0705-89 59 52.

Sön 22 sep Vandring i Härskogsområdet

Vi vandrar från Lilla Stamsjöns badplats genom skogen via Kullsjön till Blomsholm vid Stora Härsjöns norra ände. På återvägen passerar vi Bävsjöryds gård, en gammal släktgård med anor från 1500-talet. Ca 10 km i lätt terräng och på väg. Ta med matsäck för en rast. Vi är ute ca 3,5 tim. Samling 10.00 vid Lerums station, uppgången från pendeltågen, för samäkning.

Frågor: Ottie Holmberg 0703-98 23 03.

Arr STF Lerum Partille.

Tors 26 sep Elektronikskrot och kritiska material

Tova Andersson från IVL Svenska Miljöinstitutet berättar om vad som faktiskt ingår i en mobiltelefon, varifrån materialet kommer och vilken miljöpåverkan både tillverkningen och avfallet ger. Olov Holmstrand inleder om sällsynta jordartsmetaller, litium, kobolt, vanadin och grafit i Sverige. Se separat artikel i programbladet. Tingshuset i Lerum 18.30. Kaffe serveras.

Frågor: Olov Holmstrand 0302-105 87.

Sön 29 sep Vattendragsvandring Alebäcken

Under Stefan Larssons ledning vattendragsvandrar vi i vacker natur ca 3 km utmed Alebäcken upp till Långa/Lilla Stamsjön och ser vad som hänt efter skredinsatserna vid Servett och hur långt åtgärderna vid Kolborydsdammen hunnit. Grova skor/stövlar, fika medtages. Samling Aluddens restaurangs parkering 10.00.

Frågor: Stefan Larsson 0727-00 59 64.

Oktober

Tis 1 okt Cykeltur längs Sävelången

Vi cyklar ca 12 km, först längs f.d. banvallen mot Nääs till Stålebo våtmarker där vi hoppas se några fåglar medan vi fikar och sedan via Skallsjö kyrka tillbaka till Floda. Vi kommer också att passera de 50-talet träd som under bygget av Västlänken i Göteborg fått tillfälligt hem i Tollerred. Vi är ute ca 3 tim. Ta med matsäck för en rast. Samling 10.00 vid Floda station, Garveriet. Frågor: Sture Hanson 0707-36 36 93.

Arr: STF Lerum Partille.

Lör 5 okt Landskapsvård Stensjön

Markerna runt Stensjön har betats, men behöver fortfarande skötas om. Ta med busksax och yxa om du har eller kom som du är och hjälp till med det som behövs. Ta med fika. Vi kanske grillar. Hans-Arne Olausson väntar på oss vid parkeringen innan Floda station för samäkning 10.00.

Frågor: Hans-Arne 0302-152 75.

Sön 6 okt Natursnokarna Skogen

Hur många arter kan vi lära oss på en dag? Vi provar olika sätt att lära oss arter och testar oss mot slutet för att se om de sitter. Ta med fika, men vi kommer INTE ha brasa. Plats: Elljuspåret i Gråbo.

Vi ses vid parkeringen 11-13.

Elljusspår Gråbo, Unnamed Road, 443 73 Gråbo

Kontakt: Natursnokarnas Facebooksida:

<https://www.facebook.com/groups/168959473184910/?fref=ts>.

Mail: natursnokarna.lerum@gmail.com.

Mobil: 0730-30 12 03.

Lör 12 okt Landskapsvård Stensjön

Se informationen för 5 oktober.

Sön 13 okt Gotaleden Jonsered-Lerum

Följ med Bertil Svensson på en härlig höstvandring längs den nya Gotaleden. Vi går mellan Jonsered och Lerum. Sträckan är mycket kuperad, så någorlunda god kondition krävs. Möjlighet att åka tåget tillbaka till Jonsered efter vandringen. Vandring skängor

rekommenderas. Packa ordentlig fika så väntar Bertil på er vid Jonsered station 10.00.

Frågor: Bertil Svensson 0709-51 95 79.

Sön 13 okt Långvandring Risvedenspåret

Vi går Risvedenspåret, ca 17 km, från Östad kyrka. Vandringsleden går genom storskog med sevärda torpmiljöer, hagar, ängar och med en fantastisk utsikt vid Klevsjöloft - 184 m.ö.h. Leden passerar också flera klarvattensjöar.

Vi är ute ca 6 tim och vana att gå längre sträckor i kuperad terräng är önskvärd. Ta med matsäck för två raster. Samling 10.00 vid Mjörnbatorget i Gråbo för samäkning.

Frågor: Jörg Rückert 0706-15 80 55.

Arr STF Lerum Partille.

Sön 20 okt Utflykt Torslandaviken Fågelgruppen

Barbro Andreasson bjuder oss med på en utflykt till Torslandaviken. Samling vid Aspens station 9.00 för samäkning. Ta med fika.

Frågor: Barbro Andreasson 0760-26 77 27.

November

Mån 4 nov Öppet Hus Fågelgruppen

Vi träffas för att först göra ett nytt program. Sedan kommer Barbro Andreasson att berätta om sin resa genom Norge och ut till fågelön Runde.

Aspenåskyrkan 19.00.

Tis 5 nov Vandring i Dödisträningen söder Puketorp

Vi vandrar ca 5-6 km i delvis väldigt kuperad terräng och får en liten inblick i hur istiden byggde vårt landskap. Kängor eller stövlar rekommenderas. Vi är ute ca 3 tim. Ta med matsäck för en rast. Samling 10.00 vid Rusta, Partille, för samäkning.

Frågor: Sture Hanson 0707-36 36 93.

Arr STF Lerum Partille.

Sön 10 nov Natursnokarna Vinterstrategier

Vi leker och lär oss om djurens olika strategier för att överleva vintern. Mycket rörelse och bus för att bekräfta kunskap. Ta med fika, vi kommer ha brasa.

Plats Riddersten. Vi möts på parkeringen vid scoutstugan. 11-13.

Kontakt: Natursnokarnas Facebooksida:

<https://www.facebook.com/groups/168959473184910/?fref=ts>.

Mail: natursnokarna.lerum@gmail.com.

Mobil 0730-30 12 03.

Sön 10 nov Hulans naturreservat

Vi tittar på mossor och lavar i Hulans naturreservat och dess närmaste omgivningar. Skodon efter väderleken och matsäck i ryggsäcken, så träffas vi vid parkeringen vid Aspens station 10.00.

Frågor: Bo Nilsson 0705-31 46 35.

Sön 17 nov Vandring Häcksjön runt

En höstvandring i något kuperad terräng runt Häcksjön och upp till Tösjön, ca 10 km - ca 3 tim. Det är höst och kan vara blött i terrängen. Kängor eller stövlar rekommenderas. Ta med matsäck för en rast. Samling 10.00 Scoutgården, Ridderstensvägen 2 i Lerum. Frågor: Jörg Rückert 0706-15 80 55.

Arr STF Lerum Partille.

December

Sön 1 dec Natursnokarna Första Advent

Vi har vårt traditionella adventssnokande. Med pepparkaksbak och lekar. Aktivitet lite efter väder. Vi bjuder på varm dryck och egenhändigt bakade pepparkakor. Vill man ha mer matig fika så får man ta med det. Plats: Härskogen. Vi ses vid parkering vid friluftsanläggningen 11-13.

Kontakt: Natursnokarnas Facebooksida:

<https://www.facebook.com/groups/168959473184910/?fref=ts>.

Mail natursnokarna.lerum@gmail.com.

Mobil: 0730-30 12 03.

Tis 3 dec Vandring kring Ljungslätt, Gråbo

Vi vandrar ca 6-7 km på stigar i omväxlande terräng. Ove Stakeberg berättar om intressanta växter. Kängor eller stövlar rekommenderas. Vi är ute ca 3 tim. Ta med matsäck för en rast. Samling 10.00 vid

Mjörnbоторget i Gråbo för samåkning.

Frågor: Sture Hanson 0707-36 36 93.

Arr. STF Lerum Partille.

Tors 5 dec Glöggafton Fågelgruppen

Vi smakar på första (?) glöggen och berättar vad vi sett sedan sist. Per Leyton har lovat komma och berätta mer om USA. Den här gången blir det om sydöstra USA och då i huvudsak om Everglades och Louisiana. Aspenäskyrkan 19.00.

Januari

Sön 12 jan Sjöfågelräkningen

52 gången!!! Du kommer väl? Vi ses vid station i Floda (vid sjön) 09.00. Meddela gärna Hasse Österman om du kan hjälpa till Tel: 0702-91 81 71. Tips: Kom ihåg att kolla hemsidan. Där vi meddelar om det blir förändringar.

Februari

Sön 2 feb Utflykt Getterön Fågelgruppen

Getterön blir målet. Örnar hoppas vi på. Matsäck tar Du med, så ses vi för samåkning vid Aspens station 08.00. Frågor: Hasse Österman 0702-91 81 71.

Tors 6 feb Öppet Hus Fågelgruppen

Hur gick det vid sjöfågelinventeringen 2019? Vi berättar för varandra hur det gick. Sedan sammanfattar Hasse det hela på sitt trevliga sätt. Kanske har han även med sig någon bild, som vi får se. Vi kan inte bekräfta datum eller lokal ännu, utan ber er följa vad vi skriver på hemsidan.

Tors 13 feb Föredrag Oman

Håkan Bergström berättar om natur och kultur i Oman på Arabiska halvön. Kaffe serveras. Skallsjö församlingshem 19.00.

Frågor: Håkan 0725 43 48 74.

Tors 5 mars Öppet Hus Fågelgruppen

Vad har Du sett sedan sist? Nytt program ska fixas. Och sedan får vi följa med parhästarna Lisbeth och Barbro i ord och bild till Botswana. Ska bli trevligt. Vi kan inte bekräfta datum eller lokal ännu, utan ber er följa vad vi skriver på hemsidan.

Tommy Järås kommer och berättar om pilgrimsfalkens återkomst. Boka dagen. Mer information kommer i vårprogrammet.

Lokal: "Stenkulan" Stenkullens skola 19. 00.

Frågor: Olle Holmstrand 105 87.

Elektronik och kritiska material

Välkommen till Tingshuset i Lerum torsdag 26 september kl 18.30! Lerums Naturskyddsförening anordnar då en föreläsningkväll. Temat för arrangemanget är miljöpåverkan av kritiska material i elektronik, något som har direkt koppling till möjligheterna att minska klimatpåverkan.

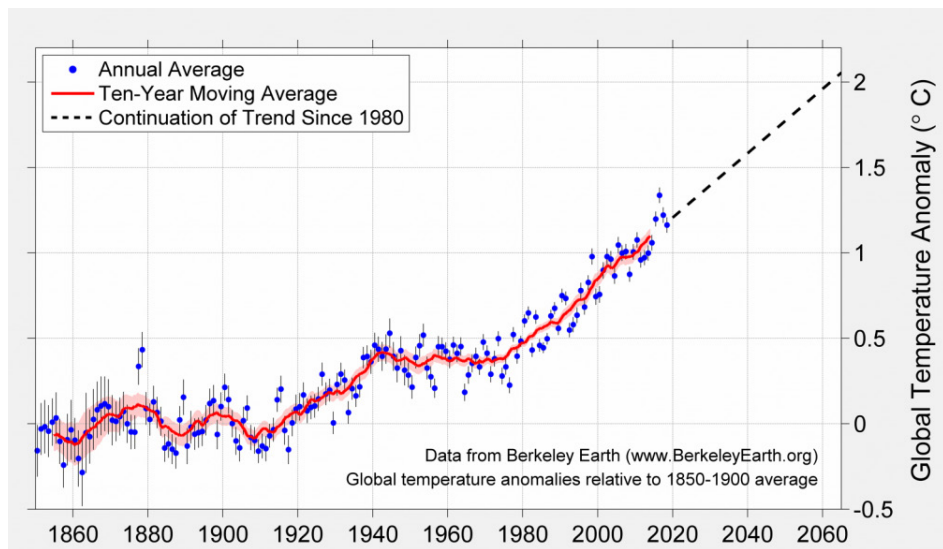
Tova Andersson från IVL Svenska Miljöinstitutet berättar om vad som faktiskt ingår i en mobiltelefon, varifrån materialet kommer och vilken miljöpåverkan både tillverkningen och avfallet ger. Konsumtionen av elektronik ökar och ger den snabbast växande avfallsströmmen i Europa. Tovas föreläsning handlar om elektronik, elektronikavfall och sällsynta jordartsmetaller samt vilket miljöavtryck dessa egentligen ger. Vilka är de kritiska materialen och hur känslig är tillgången på den här typen av material i världen idag?

Olov Holmstrand, aktiv i Naturskyddsföreningens Gruvarbetsgrupp, gör en kort inledning om förekomsterna i Sverige av sällsynta jordartsmetaller, litium, kobolt, vanadin och grafit. Hur är förutsättningarna för utvinning med hänsyn till gruvlagstiftning och miljöpåverkan och inte minst i jämförelse med import från andra delar av världen.

Olov Holmstrand

Påverka klimatet i Lerum!

Det är ställt utom alla tvivel att människans aktiviteter påverkar klimatet på Jorden. Diagrammet visar vad som har hänt och kan komma att hända. Utan resoluta motåtgärder kommer planeten snart att bli ogästvänlig för allt levande, bland annat människan.

Global temperatur 1850–2018 och prognos till 2065 (Berkeley Earth).

Vad som krävs är riktiga åtgärder. Det måste bli slut på symbolpolitik som inte betyder något egentligen. Politiker, samhällsaktörer och vi medborgare måste våga ta obekväma beslut. Det gäller alla människor på hela planeten, även i Lerum. Vägledning för agerande finns bland annat hos Naturvårdsverket: <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Klimat/minska-min-klimatpaverkan/>.

Men vad har det för betydelse hur vi gör i Lerum? Varför kan inte vi få fortsätta vårt bekväma liv, när effekterna globalt av vad vi gör är så små att de knappt går att beräkna? Tänk om alla människor i alla lokala samhällen skulle agera på samma sätt. Ja, då går det garanterat riktigt illa. Vi måste kunna tro på gemensamt och solidariskt agerande och det goda exemplets makt. Allt annat är absurd egoism.

Alltså är det bara att sätta igång. Det finns mycket att göra, stort som smått. Enskilt agerande är nödvändigt, men måste kombineras med bindande politiska beslut som sätter mätbara mål och absoluta gränser. Obekväma inskränkningar i det enskilda agerandet är ofrånkomligt. Ingen ska få göra undantag.

Det här ska enskilda medborgare göra

- Minska bilåkandet. Transporterna åstadkommer en stor del av koldioxidutsläppen i Sverige och inte minst i Lerum. Mycket bilåkande är onödigt och kan lätt ersättas av kollektiva transporter, cykel och promenader. Gör inköpen lokalt istället för att köra till avlägsna köpcentra.

- Avstå från flygresor. Det finns i de flesta fall bra alternativ med tåg och buss och i en del fall båt. Semesterresor måste inte gå till avlägsna resmål som kräver flygtransport.
- Ät mindre kött och mer vegetariskt. Svenskar äter extremt mycket kött, vilket varken är miljövänligt eller hälsosamt.
- Köp i första hand livsmedel som är närproducerade och ekologiska. Närproducerat kräver mindre transporter, även när det inte är ekologiskt. Generellt är svenska livsmedel framställda med mindre användning av kemikalier och antibiotika jämfört med motsvarande importerade varor.
- Köp kläder och andra varor med hög kvalitet och som går att reparera eller återanvända. Köp gärna begagnat.
- Slösa inte med vatten, framför allt inte dricksvatten och när det är varmt.
- Välj besparingsalternativ och pensionsfonder som stöder miljövänlig produktion.
- Påverka andra människor genom personliga samtal, medverkan i opinionsbildning och engagemang i miljöorganisationer.

Det här ska Lerums kommun och andra samhällsaktörer göra

- Utlys klimatnödläge fram till 31 december 2025, när Lerum ska vara ledande miljökommun.
- Stöd, utveckla och utnyttja kollektivtrafiken. Tjänsteresor ska gå med miljövänliga transportmedel.
- Ny bebyggelse ska bara tillåtas, där det finns kollektivtrafik. Alla i en kommun som Lerum måste bo där de har tillgång till kollektivtrafik som fungerar alla dagar.
- Jordbruksmark ska inte användas till bebyggelse utan till produktion av livsmedel och biomassa.
- Minska hastigheterna för biltrafiken till 40 km/tim i bebyggelse och 80 km/tim på större trafikleder inklusive E20.
- Underlätta närodling i bebyggelsen och etablerande av lättillgängliga koloniområden.
- Mat till kommunala verksamheter ska när det är möjligt vara närodlad och ekologisk. Prioritera vegetariskt.
- Etablera hushållsnära sopsortering så att hämtningen kan göras rationell och att enskilt körande till insamlingscentraler kan upphöra med hänsyn till gruvlagstiftning och miljöpåverkan och inte minst i jämförelse med import från andra delar av världen.

Olov Holmstrand

Ta vara på det du har!

Förra året startade Naturskyddsföreningens kampanj Fixa grejen! Kampanjens fokus ligger på att vi ska inspirera och uppmuntra varandra till att ta hand om våra saker, kläder och möbler för att minska konsumtionen av nya prylar. Under det gångna året har Lerums Naturskyddsförening inventerat vilka Lerumsföretag som kan hjälpa oss att ta till vara våra prylar när vi inte klarar att göra det själva. Hittills har vi hittat ett tiotal entreprenörer.

Dessutom finns flera second hand-butiker i kommunen. I samband med att den årliga Miljövänliga veckan arrangeras i månads-skiftet september-oktober kommer en lista med dessa företag att läggas ut på Naturskyddsföreningens lokala hemsida <https://lerum.naturskyddsforeningen.se/>.

Nästa steg i kampanjen är att uppmuntra till ägodelning. Vad innebär det kanske du undrar? Istället för att äga saker väljer vi att låna, ge bort, byta eller köpa begagnat. Det innebär att vi delar på resurserna. Det hävdas i olika sammanhang, till exempel från WWF (Världsnaturfonden), att svenskarna lever som om det finns fyra jordklot; så mycket resurser går åt till vår konsumtion.

Grundprincipen för ägodelning är att det är tillgången som är det väsentliga och inte själva ägandet. Vi lånar, byter, hyr, köper second-hand och delar istället för att köpa nytt – och sparar på så sätt på miljön. För att klara de stora miljöutmaningarna krävs att vi minskar produktionen och konsumtionen av nya varor. Miljövinster med att ägodela är således uppenbara.

Vill du läsa mer om ägodelning gå till <https://www.naturskyddsforeningen.se/agodela>. Där blir du också tipsad om att läsa boken "Ägodela" som du köpa som e-bok, låna på bibliotek eller, som ett sista alternativ, köpa från Adlibris.

Catharina Pettersson

Ljungblåvinge. Bild: Olov Holmstrand

Avsändare:
Olov Holmstrand
Torphagebacken 11
443 38 LERUM

Alla får del av Naturskyddsföreningens arbete för en välbevarad natur och en bättre miljö. Genom att bli medlem försäkras jag att Naturskyddsföreningen kan fortsätta arbetet för en bättre miljö.

Jag heter _____ Född år _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____ - _____ e-post _____

Familjemedlemmarnas namn _____

- Jag vill bli fullbetalande medlem 295:-
- Ungd under 25 år + Fältbiologerna 195:-
- Vi vill att hela familjen skall vara med 365:-
- Naturskyddsföreningen skickar inbetalningskort och välkommenpaketet till ovanstående adress.

Jag vill delta i följande aktiviteter

Klimatfrågor – Handla miljövänligt – Bygga fågelholkar – Fågelstudier – Rädda Tornfalkar

Botanik – Planfrågor – Promenader – Miljö – Äta rätt – Fältbiologerna – Styrelsejobb

Smådjur i skogen – Rädda gammelskog – Natursnokarna. (Ringa in det du vill göra)

Scanna denna sida och skicka med e-post till: olle.holmstrand@telia.com,
så blir du medlem. Sänd inga pengar nu.